

KFI kurzustematika sablon

1. A l a p a d a t o k	Kurzus neve: Urban placemaking - Biztonságos iskolazónák tervezése részvételi módszerekkel				
	A kurzus oktatója/i, elérhetősége(i): Hosszu Erzsébet (hosszu@mome.hu +36304663846) Marosán Borbála marosan.borbala@mome.hu +36204895969)				
	Kód: B-KF-401-IK- 232402-04	Tantervi hely:	Javasolt félév:	Kredit: 5	Tanóraszám: 48-60 Egyéni hallgatói munkaóra: 90-102
	Kapcsolt kódok: M-KF-301-IK- 232402-04	Típus: (szeminárium/előa dás/gyakorlat/kon zultáció stb.)	Szab.vál- ként felvehető- e?	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek:	
A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok):					
2. C él m e g h at ár o zá s	<p>A kurzus célja és alapelvei:</p> <p>A társadalmasítás a MOME oktatásának egyik alapvető pillére. Az Innovációs Központ Szociális Design HUB-jának missziója, hogy kutatásaik során valós, a szélesebb társadalomban hasznosuló megoldásokat dolgozzon ki példamutató egyetemen belüli együttműködések és MOME-n kívüli partnerségi kapcsolatok kiépítésével. Egy már futó kutatási projekt keretében a MOME Szociális Design HUB-ja, az ELTE PPK Ember-Környezet Tranzakció Intézettel, az Erzsébetvárosi Önkormányzattal és a BKK-val közösen keresi a kihívást jelentő mintázatokat, igényeket a gyerekek város közlekedésében, legyen szó aktív és mikromobilitásról, avagy klasszikus értelemben vett közösségi közlekedésről.</p> <p>A kurzus egy két éve folyamatban lévő kutatási projekt soron következő etapja, amely a gyermekek városi biztonságérzetére és mobilitására fókuszál. A kurzus olyan kérdésekkel foglalkozik, mint a taktikai és gerilla-urbanizmus lehetőségei részvételen alapuló társadalmi tervezéssel, azzal a céllal, hogy gyakorlati bevezetést nyújtson a rövid távú városi akciókba és azok hosszú távú urbanizmusra gyakorolt határsaiba. A KFI kurzus az interdiszciplináris jelleg érdekében a különböző diszciplínák számára nyitott, emellett supervisoroként környezetpszichológusok, a BKK mikromobilitási és részvételi szakértői, valamint az Erzsébetvárosi Önkormányzat Klímakabinetje is szereplői a folyamatnak. A MOME hallgatói megfigyelik, tesztelik, elemzik az adott területben a kutatás első fázisának kézzelfogható eredményeit a kerületi partneriskoláinak és osztályainak bevonásával, azért, hogy a kutatási eredmények tükrében mélyebben megértsék a gyerekek mobilitási igényeit. A kurzus célja a megalkotott és működő prototípus felülvizsgálata, értékelése, és a célközösségtől érkező meglátások és hatásvizsgálati eredmények alapján egy racionalizált és adaptálható koncepciók kidolgozása a transzferabilitás jegyében.</p> <p>A kurzus során az interdiszciplináris hallgatói csapatok elméleti bevezető előadásokat követően lehetőséget kapnak arra, hogy gyakorlatban sajátítsák el a szociális design módszerek a célközösséggel közös co-creation workshopok során, emellett, hogy terepkutatást végezzenek antropológiai és szociológiai módszerek alkalmazásával.</p>				

A kurzus célja, hogy a hallgatók számára tapasztalat alapú kutatási és tanulási helyzeteket teremtsen, miközben valós helyzetekben valós kihívásokra keresnek válaszokat. A hallgatók csoportokra osztva kutatói-tervezői szemlélettel foglalkoznak elsősorban a 12-14 éves gyerekek mobilitási jellemzőivel, különös tekintettel a bevonó tervezési gyakorlatokra (co-design), a hatásmérésre és a prototípus tesztelés és megfigyelés módjaira miközben arra a kérdésre keresik a választ továbbfejlesztett design megoldások formájában, hogy milyen módon képes a design segíteni a gyerekek városi mobilitását a biztonság, mentális és fizikai láthatóság és a liminalitás okozta tévesztés hívószavai mentén?

A hallgatók koncepciótervezési folyamatokban vesznek részt, melyeknek fókuszában a tervezői gyakorlat mellett a design koncepciók létrejöttének módszertana és pedagógiája áll különös tekintettel a résztvételi és bevonó tervezésre.

A KFI kurzus keretei között cél, hogy a hallgatók:

- megismerkedjenek a szociális design alapvető elméleti és módszertani kérdéseivel,
- valamint gyakorlatot szerezzenek a szociális design kutatási módszereinek alkalmazásában,
- adaptálható megoldásokat, koncepciókat fejlesszenek, amelyeket eltérő kontextusban, pl. más helyszíneken, speciális közösségek bevonásával, egyéb diszciplínák fókuszba helyezésével. Hosszú távon pedig akár nemzetközi szinten is értelmezhető eredmények létrehozása a cél.
- csoport alapú oktatásban fejlődjön együttműködő készségük az IKT módszerek használatával
- gyakorlatot szerezzenek az eltérő háttérű szakmai közegekkel (pszichológusok, döntéshozók, közlekedési szakemberek) való együttműködésben
- megismerkedjenek a hatásvizsgálat kortárs eredményeivel, design területű adaptálási lehetőségeivel
- nyitottá és érzékenyvé váljanak akár az épített környezet kihívásaival
- ismereteket szerezzenek a taktikai urbanizmus, a városi közösségfejlesztés valamint placemaking és a mikromobilitás fogalmi területein

Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák):

- A kurzus eredményeként a hallgatók képessé válnak a közösségre építő szociális design alapú beavatkozás tervezésére, a kontextus feltérképezésére, kutatására, kapcsolódó kurrens szakirodalom értelmezésére és felhasználására a kurzus során, valamint a design alapú fejlesztés megvalósítására.
- A kurzuson részt vevő hallgatók önismereti, elemző, kutató, csoportmunkában tervező, projekt lebonyolítási, kivitelezői és prezentációs képességeiket fejleszti.
- A szociális design egy szerteágazó tevékenység-együttest fog át, ebből kifolyólag a kurzus folyamán a hallgatóknak rálátásuk lesz a szociális design projektek tervezésére, megvalósulásának folyamatára, valamint elsajátíthatják a szociális design alapú, innovatív fejlesztéshez szükséges kompetenciákat.

	ismeret/tudás	képesség	attitúd	felelősség/önállóság
	Tágabb társadalmi ismeretek birtoklása, társadalmi és városi problémák értelmezése: A hallgató megismeri városi mobilitás gyerekszemponjú kihívásait	Összetett problémák társadalmi megoldása a designgondolkodás segítségével: A hallgató képes a designgondolkodás eszközeivel választ megfogalmazni a feltárt problémákra a közösségtől kapott információk segítségével	Társadalmilag érzékeny tervezői hozzáállás	Szakértői csapattal és a közösséggel együttműködve képes felmérni a meglévő problémákat, melyek alapján megoldásokat dolgoz ki. A tervezői munka tágabb kontextusba helyezése, a tervezői munka hosszú távú hatásának megértése
	Partneri szempontok beépítése a tervezési folyamatba: A hallgató megismeri a hazai és nemzetközi social design és társadalmi vállalkozás piacot, sikeres példák segítségével megvalósítható, valós erőforráson alapuló megoldásokat dolgoz ki.	Interdiszciplináris munkára való képesség: Képes konstruktívan együtt dolgozni más szakágakkal és a közösséggel	Szakmai tudását rugalmasan tágítja, alkalmazkodik az újfajta kihívásokhoz: Az ismeretlen helyzetből adódó kihívásokra is magabiztosan reagál	Tervezői munka tágabb kontextusba helyezése, a tervezői munka hosszú távú hatásának megértése: A social design kutatás beavatkozás-jellegét is figyelembe veszi, a helyi közösséggel ennek észben tartásával dolgozik együtt.
	Workshop tervezés és facilitálás: Ismeretlen közegben tudástranszfer helyzeteket kezelni képes.	Csapatmunkára való képesség, nyitottság	Proaktivitás a kutatás során: Önálló és kezdeményező munka attitúd	Csapatdinamika felismerése, arra való képesség, hogy jelezen elakadás esetén

	User-centered design, human-centered design social design módszertanok ismerete	Ismert szociális design módszertanok reflektált alkalmazása	Innovatív, reflektív tervezői attitűd, a helyspecifikus problémák felismerése	Tervezői munka és a társadalmi ügy iránti felelősségérzet
3. Útvonal	<p>A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák:</p> <p>A kurzus során a hallgatók, csoportbontásban szociális design kutatási és fejlesztési projekteken dolgoznak a 12-14 éves célközösséggel együttműködve.</p> <ul style="list-style-type: none"> • A hallgatók elsajátítják a szociális design kutatás alapvető módszereit és eszköztárát, • Megismerkednek a szociális design gondolkodás logikájával, • Megismerkednek a szociális design projektek megvalósításának technikáival (Human Centered Design), • Feltérképezik a szakterület jógyakorlatait és kritikai aspektusait • Megismerik a hatásmérés fontosságát és vizsgálati módjait • Megismerkednek a taktikai urbanizmus, placemaking, közösségi gyermekvédelem fogalmaival <p>Témák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Szociális design és a társadalmilag felelős és fenntartható tervezés megismerése - Városfejlesztési és mobilitási kihívások és szakirodalom megismerése - Erzsébetvárosi gyerekközösségek megismerése, a velük történő közös munkában gyakorlatszerzés - Ismeretszerzés a szociális design kutatási módszereiről és azok gyakorlati alkalmazása - Ismeretszerzés a hasonló hazai és nemzetközi kezdeményezésekről, - Kollaboratív pedagógiai módszerek megismerése és azok gyakorlati alkalmazása - Mikromobilitás, placemaking, közösségi gyermekvédelem, urban hacking lehetőségeinek megismerése 			
	<p>A kurzus során alkalmazott KFI módszerek, eszközök:</p> <p>A kurzus során a MOME Social Design HUB által fejlesztett KFI módszerek is alkalmazásra kerülnek, a vendégelőadók és külsős konzulensek módszerei mellett:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a szociális design kutatás és fejlesztés eszköztára, • kutatási kollaborációs módszerek IKT eszközök használatával a Human Centered Design megközelítésével 			

- ötlet- és koncepciófejlesztési módszerek szociális design eszköztárát alkalmazva
- termékfejlesztési módszerek
 - Immersion: elmélyedés a helyi közegben,
 - Tapasztalat alapú tanulás és alkotás
 - Co-design a termékfejlesztésben
- Human-Centered Design alapú tesztelési, fejlesztési és validációs módszerek
- a “Felhőgyár” módszer: közel 10 éves szociális design fieldlab projekt tapasztalatai és módszerei,
- a közösségi kvalitatív kutatás módszertana, interjú készítés, kvalitatív módszertani elemzések
- hatásmérési eszközök, módszerek: narratív hatásmérés, szociológiai eszközök, impactmapping, megfigyelés
- kooperatív oktatási módszertanok megismerése, alkalmazása
- workshopfacilitálási módszerek megismerése és alkalmazása

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

A kurzus során több vendégelőadó várható online / offline formában, emellett külsős szakértőkkel konzultációs alkalmak is szervezésre kerülnek az alábbi területekről:

- BKK – részvételiségi és mikromobilitási szakértők
- gyermekvédelmi szakértők
- ELTE PPK – Ember -Környezet Tranzakció Intézet – környezetpszichológusok
- Erzsébetvárosi Klímakabinet – szakértők
- városfejlesztési szakértők
- kulturális antropológus szakértők

Mindezzel az együttműködéssel biztosítani tudjuk a különböző tudásokból eredő szinergiákat.

- A hallgatók interdiszciplináris csapatokban végzik a munkát, szakmai mentor felügyelete mellett. A kurzus 3 főbb szakaszra osztható:
 - kutatási modul (kötelező irodalom és előadások formájában történő tudásátadás, terepmunka)
 - megfigyelési és fejlesztési modul (a kutatásra alapozva gazdasági, társadalmi és ökológiai szempontból is fenntartható, életképes, megvalósítható és a célközösség számára is értékes design alapú koncepciók, módszerek, irányok fejlesztése, meglévő prototípus továbbfejlesztésre a központi kutatási kérdésre reagálva: *„Milyen módokon képes a design segíteni a gyerekek városi mobilitását a biztonság, mentális és fizikai láthatóság és a liminalitás okozta térvésztség hívószavai mentén?*

- koncepciók kidolgozása

1. Február 23.

- A kurzus céljának és menetének bemutatása
 - + diskurzus
- Ismerkedés egymással és a motivációkkal
- Bevezető előadás a MOME Szociális Designról és kutatási módszerekről és a futó projekt eredményeiről
- Házi feladat kiadás: Megfigyelés (csoportbontásban / egyénileg)

2. Március 1.

- Bevezető környezetpszichológiai előadás meghívott előadóval – Dr. Dúll Andrea
- Csapatalakítás (3-4 fős csapatok)
- Megfigyelési tapasztalatokról beszámolás
- Stakeholder mapping
- Házi feladat kiadás: Jó gyakorlatok / előképek gyűjtése

3. Március 8.

- Előadás a közösségi gyerekvédelemről és a gyerekek bevonásának lehetőségeiről
- Jógyakorlatok bemutatása csapatonként
- Célcsoport bevonására felkészülés

(Március 15. - NINCS óra)

4. Március 22.

- Terepmunka:
 - Közös tervezés a Baross Gábor Általános Iskolában
 - Konzultáció a dolgozókkal

(Március 29. - NINCS óra - Húsvét)

5. Április 5.

- Terepmunka eredményeinek szintetizálása
 - probléma térképezés
 - user journey
 - stakeholder re-mapping
- Csoportos brainstorming
- Csapatalakítás

	<p>6. Április 12.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Brainstorming 2. fázis - koncepciók fejlesztése - konzultáció <p>7. Április 19.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koncepcionálás - Konzultáció lehetőség – BKK, Klímakabinet, ELTE PKK szakértőivel, Szodfridt Marcell - építész - Koncepciók bemutatására felkészülés <p>8. Április 26.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Terepmunka <ul style="list-style-type: none"> - koncepciók bemutatása a célcsoportnak - közös gondolkodás, konzultáció <p>9. Május 3.</p> <ul style="list-style-type: none"> - csapatmunka, tervek véglegesítése, prezentáció előkészítése - konzultációs lehetőség <p>10. Május 10.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eredmények és koncepció irányok bemutatása látványtervekkel és makettekkel <p>A hallgatók tennivalói, feladatai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A hallgatóknak kötelező jelleggel látogatniuk kell a kurzus óráit • A terepgyakorlat / tereplátogatás típusú kihelyezett oktatási helyszínen meg kell jelenniük, ahol participatív, szociális design módszereket alkalmazó tervezői válaszokat, workshop és kutatási helyzeteket kell megvalósítaniuk. • Ezen túlmenően a hallgatóknak vállalniuk kell a kötelező irodalom megismerését, a kutatási és fejlesztési feladatok ellátását, melyeket hétről-hétre kapnak meg és szintén hétről-hétre szükséges teljesíteniük • Emellett feladatuk a kiértékelésre készített prezentáció és modellek, prototípusok elkészítése, bemutatása. <p>A tanulás környezete: tanterem, külső helyszín.</p> <p>A KFI kurzus a MOME campusán (MOME UP), illetve egy-két alkalommal külsős helyszínen a partner Erzsébetvárosban található iskola területén.</p>
<p>4. É té k</p>	<p>Értékelés (Több tanár és tanáronként külön értékelés esetén tanáronként megbontva)</p> <p>A kurzus eredményeként a hallgatói csoportok által létrehozott design kutatások és design alapú fejlesztési koncepciók, javaslatok, valamint prototípusok valósulnak meg azzal a kitételrel, hogy mind a kutatás, mind a fejlesztési folyamat szorosan épül az eddig lezajlott kutatással és fejlesztéssel és olyan megoldások kifejlesztését várjuk el a hallgatóktól, amelyek gazdasági, társadalmi és ökológiai fenntarthatósági szempontoknak megfelelnek</p>

<p>el és</p>	<p>Teljesítendő követelmények:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Előadásokon megjelenés, terepmegfigyelés elvégzése • Kurzuszáró szóbeli és vizuális prezentációk (1. kutatás, 2. fejlesztés), • Workshopok a célközösséggel (gyakorlati demonstráció módja és részvétel azon), • Szemeszter végi kiértékelésen bemutatott prezentáció <p>Értékelés módja: (milyen módszerekkel zajlik az értékelés {teszt, szóbeli felelet, gyakorlati demonstráció stb.})</p> <p>A kurzus eredményeként a hallgatói csoportok által létrehozott design kutatások és koncepciók, javaslatok, valamint prototípusok valósulnak meg.</p> <p>A számonkérés formája: szemeszter végén szóbeli prezentáció, workshopokon való részvétel és beadandó projektdokumentáció</p> <p>Értékelés módja:</p> <p>Az érdemjegy a következő részeredményekből áll össze:</p> <p>1/3 rész - órai aktivitás értékelése és tereplátogatásokon részvétel</p> <p>1/3 rész - csoportos tervezési feladat egyéni munkarészének értékelése</p> <p>1/3 rész - csoportos tervezési feladat szóbeli prezentációjának értékelése</p> <p>Az értékelés során figyelembe vesszük fent leírt kutatási, fejlesztési folyamatok során elért részeredményeket.</p>
	<p>Az érdemjegy kiszámítása (az egyes értékelt követelmények eredménye hogyan jelenik meg a végső érdemjegyben? {pl. arányok, pontok, súlyok}):</p> <p>A kurzus eredményeként a hallgatói csoportok által létrehozott design kutatások és koncepciók, javaslatok, valamint prototípusok valósulnak meg.</p> <p>A számonkérés formája: szemeszter végén szóbeli prezentáció, workshopokon való részvétel és beadandó projektdokumentáció</p> <p>Értékelési szempontok:</p> <p>A 4-3-2 osztályzatok a skála két végpontja (5-1) közötti elhelyezkedésre utalnak. A végleges jegy a részosztályzatok átlagából adódik.</p> <p>- csoportmunka és együttműködési készség más diszciplínákkal</p> <p>5 - Az adott közösséggel és a többi szakággal hatékonyan működik együtt, megvalósítja a kétirányú tudástranszfert, a közösségtől bejövő információt valóban meghallgatja és megérti, a hallgatói csapaton belül egyenletes teljesítményt nyújt, és egyenlő részt vállal a közös feladatokból. Minden diszciplínára és együttműködőre tekintettel lévő válaszokat dolgoz ki.</p> <p>1- Teljesítménye a csapaton belül egyenetlen, vagy nem értékelhető, a közösségből bejövő információkat nem, vagy felületesen fogadja be és dolgozza fel, válaszai nem veszik tekintetbe az együttműködő felek érdekeit, sajátosságait.</p> <p>- saját diszciplínában tanúsított kompetencia</p> <p>5 - A problémát pontosan felméri, melyekre így valós, működő designválaszokat ad.</p>

1- A tanult módszereket sikertelenül alkalmazza, a probléma felmérését leegyszerűsítően, empátia nélkül végzi el, nem képes reflektálni a saját munkafolyamatára.

- kezdeményező készség, aktivitás

5- Csatamon belül és a kurzus egészét tekintve is proaktív, képes önállóan feladatot vállalni, akár más diszciplína munkafolyamatába is bekapcsolódni (interdiszciplináris munka). Feladatait önállóan elvégzi, a visszajelzéseket átszűri és beépíti a tervezés folyamatába, munkájában képes az önreflexióra.

1- Csatamon belül és a közösségi helyzetekben passzív, nem keresi aktívan a megoldást, nem képes valós válaszokkal szolgálni a kutatás és tervezés során felmerülő nehézségek.

Osztályzat	Ponthatárok (maximum 100 pont)
Jeles	91-100
Jó	81-90
Közepes	71-80
Elégséges	61-70

Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:

- teljeskörű beszámítás/elismerés lehetséges
- részleges beszámítás/elismerés lehetséges
- nincs lehetőség elismerésre/beszámításra

Kötelező irodalom:

Kutatási előzmények:

<https://mome.hu/hu/projektek/co-design-kutatas-a-varosi-kozlekedesrol-gyerekekkel>

Módszertan - kutatás

- Clifford Geertz: Sűrű leírás – Út a kultúra értelmező elméletéhez és „A bennszülöttek szemszögéből” : Az antropológiai megértés természetéről, in Niedermüller Péter szerk.: Az értelmezés hatalma. Budapest, Századvég, 170-216. Pp.

Szociális Design Módszertanok

- Development, Impact & You. Practical tools to trigger & support social innovation. (2013) NESTA Foundation.
- The Field Guide to Human-Centered Design by IDEO.org. (2015)
<https://www.ideo.com/post/design-kit>
- Buchanan, R., *Human Dignity and Human Rights: Thoughts on the Principles of Human-Centered Design*, Design Issues, Vol. 17, No. 3 (Summer, 2001), MIT Press, pp. 35-39

Szociális design

- Polak, Paul, *Out of Poverty, What Works When Traditional Approaches Fail*, Berrett-Koehler Publishers, San Francisco, USA, 2008 p. 24-25. A szerző saját fordítása,

	<ul style="list-style-type: none"> ● Brown, T., és Martin, L. Roger: <i>Design for Action</i>. in: <i>Harvard Business Review</i>. 2015/9. ● Margolin, V., Margolin, S. (2002). A "Social Model" of Design: Issues of Practice and Research. <i>Design Issues</i>, Vol. 18, No. 4., pp. 24-30. The MIT Press. <p>Felhőgyár Módszer - MOME Szociális Design</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Barcza, D., Fehér, B., <i>Felhőgyár - egy szociális design ABC</i>, MOME, 2016, www.socialdesignabc.mome.hu ● Hermanus, L, Cambell, A., Designers Build a Cloudfactory to Rethink Design for Resilience https://rethink.earth/designers-build-a-cloudfactory-to-rethink-design-for-resilience/ <p>Ajánlott irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Papanek, Victor J.: <i>Design for the Real World</i>. 1963. Stockholm. ● Brown, T. és Wyatt, J., <i>Design Thinking for Social Innovation</i>. in: <i>Stanford Social Innovation Review</i>. 2010/4 ● Csíkszentmihályi Mihály: <i>Kreativitás, a flow és a felfedezés, avagy a találmányosság pszichológiája</i>, Akadémiai Kiadó 2008 ● Shapiro, C. / Varian, H. (1998), <i>Information Rules. A Strategic Guide to the Network Economy</i>. Boston: Harvard Business School Press. ● Amatullo, V. M. (2015) <i>Design Attitude and Social Innovation: Empirical Studies of the Return on Design</i>. ● <i>Design Works, An Open Book on Designing Labour</i>. 2017. Social Label Publication. ● Kimbell, Lucy és Joe Julier: <i>The Social Design Methods Menu</i> (2012). ● Horváth D., Mitev Ariel (2015): <i>Alternatív kvalitatív kutatási kézikönyv</i>. Alinea Kiadó, Budapest.
	Egyéb információk:
	Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín: